

Betreft: vergadering van Commissie Ruimte
Datum: donderdag 28 januari 2010
Tijd: 19.30 uur
Locatie: Commissiekamer, Provinciehuis, Visarenddreef 1 in Lelystad

Aanwezig:

De heren J.N.J. Appelman (voorzitter), R.T. van der Avoort (VVD), A.J. Steendijk (VVD), W.R. Bouma (CDA), B.G. van het Erve (CDA), A.A. Rijdsdorp (PvdA), A. Stuivenberg (SP), J.E. Geersing (ChristenUnie), B. van der Vegte (ChristenUnie), F.J. Pels (GroenLinks), J.N. Simonse (SGP) en A.W.H.J. van der Avoird (PvdD) en mevrouw R.C.M. Stadhouders (commissiegriffier)

Afwezig is:

Heer H. van Ravenzwaaij (SP)

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom.

2. Vaststellen agenda

GroenLinks constateert dat er vanavond slechts één punt op de agenda staat. Hij vraagt of overwogen is om dit punt door te schuiven naar een volgende vergadering en zo ja, wat de redenen waren om dit toch te laten doorgaan.

De voorzitter antwoordt dat dit inderdaad is overwogen. Er waren een aantal praktische overwegingen om deze vergadering toch te laten doorgaan, onder meer dat het goed is om dit soort wat minder gevulde commissieagenda's te benutten om met elkaar van gedachten te wisselen in een informele sfeer na afloop van deze commissie over aanstaande activiteiten. Bovendien wil hij deze ruimte in tijd en agenda aangrijpen om terug te blikken op de informele bijeenkomst waarbij is gesproken over de invulling van deze commissie, de commissieagenda en de suggesties die naar voren zijn gebracht en waaruit een aantal concrete voorstellen naar voren zijn gekomen.

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Mededelingen

Bericht van verhindering is ontvangen van de heer H. van Ravenzwaaij (SP).

Gepland staat een Bestuurlijk Overleg met het Waterschap Zuiderzeeland op donderdag 18 maart a.s. in de middag. Zij hebben de volgende bespreekpunten ingebracht:

Knardijk, Buitendijks, Verdroging. Heeft de commissie nog aanvullende agendapunten?

De voorzitter deelt in de vergadering mee na de officiële sluiting vanavond met de commissie van gedachten te willen wisselen over de voorbereiding ten aanzien van de interprovinciale ontmoeting met betrekking tot de Noordvleugelontwikkelingen en een aantal agendatechnische zaken.

De mededelingen worden voor kennisgeving aangenomen.

4. Verslag van de vergadering van 14 januari 2010

Er zijn geen schriftelijke wijzigingen binnengekomen. Tijdens de vergadering zijn er geen op- of aanmerkingen. Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

a. Lijst van toezeggingen

Punt 1, Gebiedsverkenning Zuyderzeerland, wordt aan de orde gesteld in de commissie van 11 februari a.s. en is als Statenvoorstel voorzien in de Statenvergadering van 4 maart a.s.

De mutatie zal worden doorgevoerd en de lijst zal conform worden aangepast.

b. Lijst van moties

Er zijn geen opmerkingen.

5. Lijst ingekomen stukken van 28 januari 2010

Er zijn geen opmerkingen.

6. Lijst van ter kennisneming stukken van 28 januari 2010

Voor kennisgeving aangenomen.

7. Door fracties ingebrachte onderwerpen

Geen

8. Presidium**a. Dilemmanotitie grondverwerving OostvaardersWold**

De voorzitter roept in herinnering dat in een informatieve bijeenkomst voor deze commissie een aantal aspecten met betrekking tot de grondverwerving en de voortgang daarin aan de orde is gekomen. Daarin is door een aantal fracties aan de orde gesteld of het wel nuttig, noodzakelijk en in lijn met de rol en taakopvatting is om op dit individuele niveau met elkaar van gedachten te wisselen en of het niet botst daar waar het gaat over de zakelijk/juridische positie die de provincie inzake de verwervingsstrategie in het project OostvaardersWold heeft. Daarover is een notitie opgesteld waarin dit dilemma uitvoerig wordt beschreven en op al zijn merites beoordeeld. Dit heeft geleid tot een aantal aanbevelingen. Hij stelt voor dat men met elkaar in een open gedachtewisseling erover spreekt of men zich kan vinden in de rol en taakopvatting en de procesvoorstellen die ten aanzien van dit soort zaken worden gedaan. Als men ermee kan instemmen, zou dit stuk als een soort gedragslijn in de toekomst kunnen worden gehanteerd. Zijn eerste vraag is of dit ook de perceptie van de commissie is van de voorliggende notitie.

SP vindt de voorliggende notitie een aardig stukje staatsinrichting. SP is wel een partij die zich van meet van aan bewegen heeft zowel binnen als buiten het parlementaire gebeuren. Dat wil niet zeggen dat SP zich onttrekt aan democratische regels of doet aan individuele belangenbehartiging. Het hele verhaal van 'zonder last of ruggespraak' komt voort uit de tijd dat Nederland een republiek der Zeven Provinciën was en daar is men al heel lang vanaf. Het is een stuk waarin hij veel herkenbare zaken terugvindt. De fractie kan het voorstel wel onderschrijven, maar wil zich niet in deze mate binden.

GroenLinks vraagt bij interruptie wat men dan van SP kan verwachten op dit punt.

SP zegt dat men kan verwachten dat democratische besluiten ook door de SP worden gerespecteerd en uitgedragen en dat SP zich niet bezighoudt met individuele belangen. Het zou echter kunnen zijn dat wanneer er geluiden zijn, bijvoorbeeld uit het gebied waarover wordt gesproken, SP naar bredere zaken gaat kijken om te zien of het daadwerkelijk zo is en daarmee terugkomt; hetzij hier, bij de gedeputeerde, of waar dan ook.

VVD is van mening dat men zijn rol kent als volksvertegenwoordiger en dat eenieder daarin zijn eigen verantwoording wel kan nemen. Bij het lezen van het stuk kwam bij hem de gedachte op of men wel zo betuttelend met elkaar moet omgaan, maar gaandeweg kwam hij tot de conclusie dat het wel goed is om de verschillende verantwoordelijkheden op papier te hebben. Verder vindt de VVD dat de betrokkenheid van de Staten in het proces goed benoemd is in het Plan van Aanpak en dat de verschillende dilemma's die men tegenkomt om de controlerende taak van volksvertegenwoordiger uit te voeren, in deze notitie worden aangegeven. Er is volgens hem altijd ruimte als men bijzondere vragen krijgt en deze vertrouwelijk wil houden, om de projectorganisatie te benaderen om toch de informatie te krijgen. Met de aanbeveling om de landbouwadviseurs te benaderen heeft de fractie enige moeite. Hij vindt het beter als zij hier in de commissie komen en men dan een discussie met hen zou hebben.

PvdA zegt in een reactie niet te willen dat hier een verantwoording wordt gevraagd van medewerkers over iets wat in feite de politieke verantwoordelijkheid van de gedeputeerde is en dat hier een gesprek wordt gevoerd of in individuele gevallen wel of niet goed gehandeld is.

VVD heeft het niet over individuele gevallen; die moeten buiten de commissie gehouden worden.

De voorzitter brengt naar voren dat de aanleiding van deze notitie wel was dat hier in deze commissie heel concreet is gesproken over een aantal individuele verwervingstrajecten.

VVD meent dat als het daarover gaat, men zijn vragen kwijt kan bij de projectorganisatie. In de fractie is gesproken over een soort gedragscode ook voor andere commissies bij dit soort dilemmaonderwerpen. Het advies vanuit de fractie is om daar nog eens naar te kijken. Verder veronderstelt hij dat een en ander is ingegeven vanuit het waarnemerschap destijds en dat dat mede de aanleiding geweest is voor dit dossier. Er is toen discussie geweest op welke manier je met je informatie omgaat, wanneer en op welk moment je dat naar buiten brengt, wanneer je daar de pers bij betreft. Hij kan zich voorstellen dat er informatie gewenst is voor de commissie, waarbij je niet het openbare karakter kunt handhaven van de commissievergadering. Hij pleit ervoor om het begrip besloten vergadering te handhaven daar waar het gewenst is.

GroenLinks vindt hetgeen in de notitie staat redelijk vanzelfsprekend De fractie kan ermee instemmen. PvdA vond het fascinerend om te zien dat het ging over de commissie, terwijl zijn opmerking destijds ging over de projectorganisatie, in die zin dat hij aangaf niet zo geïnformeerd te willen worden. Dat vindt hij alleen maar lastig en niet passen bij zijn rol. Ook de ambtelijke organisatie loopt met zorgen rond. Zij hebben destijds de oplossing gevonden in het hier presenteren op die manier. Het antwoord is nu: Statenleden, wees bewuster van uw eigen rol. Daar is de fractie erg voor. Toch vindt de PvdA dat er nooit een aanleiding mag zijn om een sessie te organiseren, waarin men als Statenlid over individuele trajecten dingen hoort waarvan hij absoluut vindt dat hij daarover zeker niet plenair iets hoort te vernemen. Als hij vindt dat hij daarover iets moet weten, dan mag hij zelf gaan spitten, want dat mag natuurlijk altijd. Dat was waarom hij verrast was door de scoop van de notitie. Hij hoopt dat er een dimensie aan zit, of dat daaraan gewerkt wordt, die richting de ambtelijke organisatie gaat, namelijk: het was nadrukkelijk een opmerking richting jullie, zo willen wij als Statenleden niet betrokken zijn.

Ook voor ChristenUnie was het de vraag wat nu precies de aanleiding was, maar inmiddels wordt hem steeds meer duidelijk. Bij het lezen van het stuk was zijn eerste gedachte: koudwatervrees; het heeft iets van een bindend karakter. Naar zijn idee zitten al dat soort zaken al opgesloten in het Statenlidmaatschap op zich. Hij heeft liever een stevige discussie over een aantal zaken dan dat men van te voren probeert alles af te kaderen. Naar zijn idee is de toon belangrijker en is het goed, als je een antenne hebt voor bepaalde zaken, dat je deze gebruikt en als het nodig is deze zaken in dit huis neerlegt zonder dat dat op belangenbehartiging zal lijken. Hij pleit voor enige flexibiliteit in dit geheel en zet in dat opzicht wel vraagtekens bij dit stuk.

De voorzitter vraagt in welk opzicht ChristenUnie vragetekens zet.

ChristenUnie antwoordt dat het naar zijn mening een bindend karakter heeft. Hij heeft op zich geen problemen met de aanbevelingen en conclusies. Het heeft meer met gevoel te maken dan dat hij het er helemaal niet mee eens is.

De voorzitter denkt dat het goed is om te stellen dat de kern van de discussie destijds raakt aan het dilemma dat beschreven is in de notitie. Het is naar zijn oordeel goed als men zou kunnen vaststellen dat het niet de bedoeling is om dat zo in deze commissie over tafel te krijgen en dat men daarvoor andere wegen zoekt. Er is een onderbouwing gegeven waarom dat zo is. Men herkent dat allemaal. Hij zou graag zien dat men tot een uitspraak kan komen dat men dat herkent en dat men de conclusies die daaraan worden verbonden ook kan onderschrijven. Voor de rest kan natuurlijk niemand worden gebonden aan zijn uiteindelijk politiek acteren. In die zin is het reflecteren op de rol en van daaruit de vraag of men een bepaalde gedragslijn kan hanteren. Het gaat hier over het bespreken van een politieke cultuur die men met elkaar probeert te handhaven.

ChristenUnie denkt dat wat PvdA aankaartte ten aanzien van de individuele gevallen, niet iets is waarover men direct in deze commissie op die manier met elkaar zal praten. Wel kan hij zich voorstellen dat er individuele geluiden tot afzonderlijke Statenleden komen, waarmee men op een of andere manier iets moet of wil.

De voorzitter hoopt dat ChristenUnie dan herkent dat daarvoor in dit stuk een bepaalde route wordt aangegeven.

SGP zegt dat het wat betreft OostvaardersWold nooit de bedoeling is geweest om over individuen te praten. Het kwam er echter wel vaak op neer, want als je bijvoorbeeld praat over het foerageergebied dan gaat het in feite maar over drie agrariërs. Iedereen begrijpt over wie het gaat. De praktijk is weerbarstiger dan hier heel netjes is geformuleerd. SGP is wel heel blij met dit stuk, want het biedt een basis, een kapstok. Niet dat de fractie het niet wist maar nu weet hij heel goed wat de route is om het uiteindelijk hier plenair in de zaal te krijgen. In het stuk heeft hij geen antwoord gekregen op de vraag hoe lang het in vertrouwen hebben van bepaalde informatie geldt.

CDA kan zich aansluiten bij de woorden van PvdA over de bijeenkomst. Anderzijds kan het functioneel zijn om in een besloten bijeenkomst nader te worden ingelicht. Het evenwicht is uiteraard cruciaal. Het is goed dat dit stuk er ligt. Wel vraagt hij zich af of de zinsnede: Statenleden vertegenwoordigen het bestuur naar de burger toe, wel helemaal past bij het dualisme. Er staat een aantal mogelijke rollen gememoreerd, maar de fractie wil geen rol uitsluiten. In het politieke spel moet je proberen proportioneel te acteren. De waarheid heeft altijd meerdere kanten, dus met hoor en wederhoor moet je altijd voorzichtig omgaan. Hij wil niet uitsluiten dat er een fase kan komen waarin je toch de publiciteit zoekt. Op voorhand afspreken dat over individuele gevallen nooit de publiciteit wordt gezocht, gaat hem te ver. Het stuk is goed, maar moet wel enigszins worden genuanceerd.

De voorzitter begrijpt dat het CDA niet uitsluit dat men algemene gevolgtrekkingen maakt uit individuele gevallen.

CDA antwoordt dat een individueel geval tot escalatie zou kunnen komen en dat je als Statenlid, hoor en wederhoor toegepast hebbend en alle kanten bekeken hebbend, in je controlerende rol tot de conclusie komt dat GS op de verkeerde weg zit en dat je uiteindelijk voor het middel van publiciteit zou kunnen kiezen. Het ligt niet erg voor de hand, maar hij wil het ook niet op voorhand keihard uitsluiten en dat noemt hij proportioneel.

PvdD kan instemmen met het voorstel, maar zou het dan wel letterlijk willen nemen. In het voorstel staat: spreek niet uitsluitend over de vragen van bewoners. Dat kunnen dus vragen van belangenbehartigers zijn, maar ook belangen van maatschappelijke groeperingen kunnen schade berokkenen aan de provincie. Als het gaat om informatie vanuit de projectorganisatie over individuen zou hij zich kunnen voorstellen dat aan het eind van het traject over een aantal gevallen toch besluitvorming nodig is. Dat zou dan in een besloten vergadering moeten zijn.

PvdA zegt in een reactie dat besluitvorming nooit in een besloten vergadering plaatsvindt.

De voorzitter proeft uit de verschillende bijdragen dat de strekking van het stuk helder is. SGP maakt terecht een opmerking over de betrouwbaarheid. Hierover komt nog een nadere notitie naar de Staten. CDA wil nog het volgende aangeven. De commissie heeft over de financiering van OostvaardersWold twee keer een besloten vergadering gehad. Vervolgens hoort hij van buiten allerlei wilde verhalen. Dan is het uiterst moeilijk om dat niet recht te zetten. Het is heel goed dat het wat betreft de financiering, als dat onderhandelings technisch van belang is, gesloten blijft, maar als er algemene kengetallen zijn die helder zijn dan moeten ze ook naar buiten worden gebracht.

De voorzitter vindt dit een goed punt. Dit zou opgenomen moeten worden met de gedeputeerde en de projectorganisatie: in hoeverre kun je over dit soort zaken, die uiteraard ook een voortschrijdend karakter hebben, actief communiceren en helderheid verschaffen naar belanghebbenden en partijen in het veld. Hij denkt dat de fracties grotendeels de problematiek en de geschetste richtingen herkennen en ook de voorgestelde gedragslijn om altijd via de projectorganisatie te werken daar waar het gaat over individuele zakelijke belangen en vragen waarmee men geconfronteerd wordt. Het is goed om dit stuk als een soort gedragslijn te hanteren. Niet in de zin dat het een in beton gegoten stuk is waarop men elkaar afreken, maar wel dat men weet dat dit de lijn is waarbinnen men met elkaar over dit soort zaken wenst te spreken.

PvdA merkt op dat de enige dimensie die nu wordt besproken is die naar de commissie toe. Het is goed dat de commissie zich daarvan bewust is, maar richting de ambtelijke organisatie is de mededeling minstens zo belangrijk. Je merkt dat zij zich ook wel eens in een bepaalde positie gedwongen voelen en dat ze vanuit zo'n positie handelen. Misschien moet je, als je in zo'n positie wordt gedwongen, maar niet handelen. Hij zou een scherpe lijn richting de organisatie willen hebben: over dit soort situaties praten jullie niet; niet naar de Staten, zeker niet in dit soort sessies en misschien zelfs helemaal niet. Met een dergelijke lijn houd je de rollen zuiver. Hij hecht eraan dat over die lijn richting de organisatie afspraken worden gemaakt.

De voorzitter herkent deze opmerking en brengt hem in verband met de opmerking van VVD over het besloten informeren.

PvdA vindt dat duidelijk mag zijn dat de fractie er erg voor is om terughoudender te zijn met besloten bijeenkomsten en in het verstrekken van een bepaald type informatie.

De voorzitter geeft aan dit punt expliciet aan de orde te brengen, omdat het onderwerp is van discussie tussen het presidium en de portefeuillehouder daar waar het gaat over het inrichten van de informatiesessies naar deze commissie toe. Het is goed om de opvattingen van de commissie te horen. CDA wijst erop dat er een bestuurscode is. Dat wil zeggen dat je overal een luisterend oor moet hebben. De vraag is hoe je omgaat met wat je is meegedeeld. Daarover kan hij in de voorliggende notitie wel goede zaken vinden. Het is echter een dilemma als dat een breed gevoelen wordt en je dat een aantal keren oppikt. Dan heb je als volksvertegenwoordiger of bestuurder de taak om dat op te pakken en op tafel te leggen, ook hier.

PvdA zegt dat er wel degelijk dingen mis kunnen zijn en die moeten natuurlijk aan de orde worden gesteld. Zijn voorstel zou zijn om dit standaard in een openbare vergadering te doen en te benoemen op een manier waarop ook van het college mag worden verwacht dat zij professioneel genoeg zijn om dat te kunnen, waardoor men er in globale termen over kan blijven praten. Van het college mag worden verwacht dat zij ook in die termen kunnen antwoorden.

Volgens CDA vergt dat wel dat je als Statenlid goed moet weten dat het breder leeft of speelt. Die verantwoordelijkheid moet je nemen. Als je het zelf direct tot de juiste proporties kunt terugbrengen, dan vindt hij ook dat je die verantwoordelijkheid moet nemen.

SGP geeft aan dat als in de lijn van PvdA en CDA wordt doorgegaan, hij geen behoefte meer heeft aan een notitie over vertrouwelijkheid. Hij is bang dat als dit soort informatiesessies achterwege wordt gelaten, de commissie mogelijk te weinig geïnformeerd wordt. Op zich kan hij de gedachtegang van PvdA/CDA wel volgen, maar het mag niet leiden tot minder informatie.

Volgens CDA geeft het geen aanleiding tot minder informatie. Als het in het belang is van zowel de provincie als de betreffende personen dat het vertrouwelijk is, dan moet dat kunnen. Maar als het zaken zijn die best publiek mogen zijn, leg het dan zoveel mogelijk in de openbaarheid.

VVD is het eens met SGP. Dat is weer het dilemma van het college in de informatievoorziening, de commissie moet wel goed op de hoogte zijn. Als het college meent dat dat in vertrouwelijkheid moet, dan zou hij voorstellen dat toe te staan maar wel zoveel mogelijk beperkt.

PvdA brengt naar voren dat de fractie verschillende van dit soort bijeenkomsten niet meer zal bezoeken. Dit als signaal dat voor de PvdA de routing niet kan zijn: laten we maar zoveel mogelijk besloten bijeenkomsten organiseren dan kunnen we de zaak mooi in het gareel houden. Hij vindt dit van het bestuur geen goede route en doet daar niet aan mee. Dat dit betekent dat PvdA sommige informatie niet krijgt, neemt de fractie op de koop toe. Als er echt iets aan de hand is krijgt hij dat via de andere kant wel binnen en is hij wel degelijk in staat om het in gesprek te krijgen in de openbaarheid. Het kan pas in beslotenheid als het bijvoorbeeld gaat over de vraag: wat betaalt het waterschap en wat betaalt de provincie.

VVD meent dat men het op dit punt eens is.

PvdA merkt vanuit GS een nadrukkelijke behoefte om vrij veel te delen in besloten informatiesessies, terwijl hij de behoefte heeft om het meer te houden in de reguliere vergaderingen. Zijn vraag: deelt VVD deze conclusie.

Daar is wat VVD betreft niets op tegen, maar zoals SGP zei, het moet geen informatietekort worden.

CDA merkt op dat het een dilemma blijft. De voorzitter staat in de afweging om zaken te plannen samen met het bestuur. Hij denkt dat altijd scherp moet zijn wat functioneel is als het gaat om de rol van de Staten als kadersteller en als controleur. Als het in het kader van de controlerende functie zinvol is om iets vertrouwelijk mee te delen, dan is daar niets op tegen, maar die rol moet niet vermengd worden met de rol van het bestuur.

De voorzitter zegt de opvattingen van de commissie op dit punt te hebben gehoord. Daarin tekenen zich enige verschillen af. Hij zal proberen in de gesprekken met het college en in afstemming met de projectorganisatie een verstandige weg daarin te kiezen. Voorts stelt hij vast dat de strekking en de conclusies van de notitie worden gedeeld. De grondtoon en de procesgang ten aanzien van dit soort zaken kan de commissie delen. Over de kwestie van de vertrouwelijkheid vindt nog overleg plaats en komt er een notitie naar deze commissie of de commissie Bestuur. De inbreng van de VVD, om deze notitie een bredere werking te laten hebben omdat het ook op andere onderwerpen kan slaan, en dit door te geleiden naar het presidium en wellicht naar de commissie Bestuur, neemt hij mee. Hij kan zich voorstellen dat het langs de weg van het presidium weer in de commissie Bestuur aan de orde komt. Hij beëindigt deze gedachteswisseling en stelt vast dat hetgeen verwoord staat in deze notitie een gedragslijn en een leidraad voor eenieder kan zijn.

9. Rondvraag

Geen

10. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun deelname en aandacht en sluit de vergadering om 20.25 uur.

Vastgesteld in de vergadering van 11 februari 2010,
de commissiegriffier, de voorzitter,